

Jordanija, Wadirum, 2016, akril, platno, 100 x 70 cm

Jordanija, Wadirum, 2016, akril, platno, 80 x 60 cm

Fotografija: Iztok Premrov 1979, 2021

Veljko Toman

Veljko Toman se je rodil 29. decembra 1944 v Splitu. Osnovno šolo je obiskoval v Žalcu, Srednjo šolo za oblikovanje (grafični oddelek) pa v Ljubljani. Leta 1964 se je vpisal na Pedagoško akademijo (likovni oddelek) v Ljubljani, kjer je leta 1966 absolviral. Nato se je vpisal na Akademijo za likovno umetnost v Ljubljani in leta 1971 diplomiral pri profesorju Maksimu Sedeju. Kot restavrator se je zaposlil v Mestnem muzeju Ljubljana, kjer je deloval do svoje upokojitve. Ob delu je nadaljeval podiplomski študij restavratorstva pri profesorju Mirku Šubicu, ki ga je končal leta 1975 in prejel naziv akademski restavrator specialist.

Poleg slikarstva se ukvarja z grafiko, ilustriranjem, pedagoško-andragoškim delom, še vedno se posveča tudi restavriranju umetnin. Od leta 1973, ko

je prvič razstavljal svoje slike v Mestnem muzeju Kranj, je imel več kot 170 samostojnih razstav doma in na tujem ter sodeloval na več kot 300 skupinskih razstavah. Za svoje delo je prejel več kot petdeset nagrad in priznanj, med prvimi leta 1976 študentsko Prešernovo nagrado za restavratorstvo, in veliko število odkupnih nagrad na ekstemporih v Piranu, Gorici, Trstu (Italija), Škofji Loki, Rogaški Slatini in Velenju. Leta 2017 je deset slovenskih umetnikov (med njimi tudi Toman) sodelovalo na mednarodnem salonu francoskega Nacionalnega združenja lepih umetnosti pod piramido v Louvru v Parizu. Veljko Toman živi in ustvarja na Rakitni.

Na naslovnici:
Mrtvo morje, 2020, akril, platno 49 x 60 cm

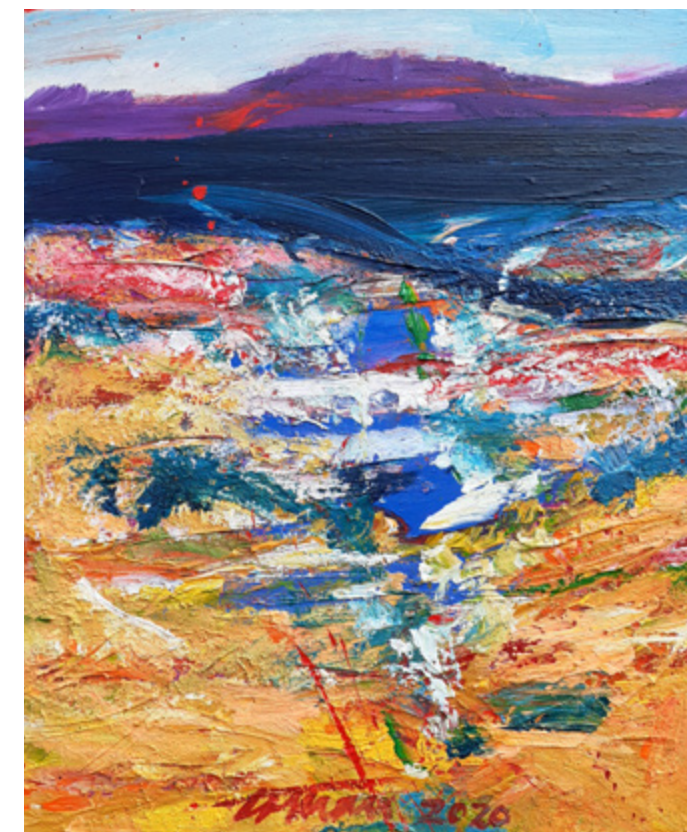
Za dodatne informacije se lahko obrnete na
Gregorja Makuca,
telefon: 01/580 22 43,
elektronski naslov: gregor.makuc@sandoz.com
www.lek.si/galerija-lek
Grafična priprava: Intesa RD
Tisk: Collegium Graphicum

član skupine Sandoz

Galerija Lek

1. junij – 10. september 2021

VELJKO TOMAN

JORDANIJA

Veljko Toman je že skoraj pet desetletij s svojimi slikami navzoč v slovenskem kulturnem okolju in večino svojega slikarskega opusa je posvetil krajinski motiviki. Predvsem pa je v svojem slikarstvu uveljavil izrazito barvitost, ki je z leti ustvarjanja postala tudi eden najmočnejših razpoznavnih znakov njegove slikarske govorice. Kot slikar se je pogosto udeleževal likovnih srečanj, na katerih so zbrani umetniki odkrivali specifične značilnosti kraja, v katerega so bili povabljeni, in se posvetili njegovemu t. i. geniusu loci. Poleg izjemno močnega kolorita je ena izmed značilnosti Tomanovega slikarstva, da z njim postopno abstrahira krajinske motive, tako da pride v najbolj čisti obliki do izraza vse tisto, kar je posebno, tipično in razpoznavno v njih. Toman gotovo sodi v družbo vseh tistih slovenskih slikarjev od romantikov, realistov do impresionistov in drugih, ki so krajinsko motiviko razvili do ene izmed najbolj široko priljubljenih slikarskih tem pri nas. Tomanov odnos do obravnave krajinskih motivov je razdeljen v tri poglobitve faze. Prva je posvečena ogledovanju in iskanju krajevnih značilnosti, v naslednji fazi avtor skicira predlogo in končno v ateljeju na osnovi obeh naslika obravnavani motiv.

Leta 2016 je bil Veljko Toman še s tremi slikarji in enim fotografom povabljen v Jordanijo na likovno kolonijo z naslovom Lepote Jordanije. Prireditelji so umetnike popeljali po tamkajšnji magični pokrajini, razpeti med morjem ter puščavo, in jim ponudili tudi srečanje z izjemno kulturno dediščino starih arhitekturnih spomenikov. In v tem zanimivem svetu, ki ga je po umetnikovih besedah zaznamovala predvsem izjemna vročina, je nastal Tomanov najbolj »vroč« slikarski cikel. Podobe dobesečno gorijo od toplih barv, od skrajno rdečih do rumenih in oranžnih tonov, kakršne je slikar doživel ob neposrednem stiku s tamkajšnjo razgreto in žgočo puščavsko pokrajino. Kot prepričan pejsažist se je posvetil tudi bogati strukturi razgibanosti njenih prvin, pri katerih se valovite linije soočajo z zobatim ozadjem hribovja in kjer se v razčlenjeno obalo zajeda morje. Zanimivi so Tomanovi naslikani panoramski pogledi z višjih predelov po razprostranjeni puščavski nižini, pri katerih nam razgibani prostorski plani ustvarjajo občutja brezmejnosti.

Na kraju samem se po slikarjevih besedah skorajda ni dalo slikati z akrilnimi barvami, saj so se sproti sušile in strjevale, zato sta bila pri roki skicirka, v katero je zabeležil videno in doživeto, ter seveda nepogrešljivi fotografski aparat. Ob tem obisku Jordanije je nastal eden izmed najbolj vsebinsko in formalno sklenjenih Tomanovih ciklov. Več kot polovico njegovih slik je avtor ustvaril šele v svojem ateljeju, po vrnitvi iz Jordanije, ob podoživljanju vsega, kar je tam srečal in videl. S seboj je prinesel vrsto izjemno prepričljivih in likovnega bogastva polnih vtisov, da je še dolgo po vrnitvi cikel dopolnjeval z novimi podobami. Pri večini podob iz tega cikla je avtor uveljavljal svojo ustaljeno slikarsko prakso postopkov abstrahiranja, ki ga v kar nekaj primerih privede do popolne abstrakcije kot razposajene igre intenzivnih barv in razgibanih struktur na sliki. Da bi te obravnavane strukture predelov pokrajine še bolj plastično poudaril, je slikar med barve umešal gosti kit in s tem dosegel skrajno pastozne, skorajda reliefne učinke. Izrazite tople barve in razgibani red teh reliefnih struktur podobam zagotovo prispevata svojevrstno likovno avtonomijo, ki temelji na ekspresivnosti likovnega izraza in slikarjevem nespornem navdušenju nad slikovitostjo ter eksotičnostjo občudovane pokrajine. Po avtorjevem mnenju je ta jordanska izkušnja tako močno vplivala na njegov kolorit, da bodo topli in izraziti rdeči toni še kar nekaj časa odzvanjali v njegovem slikarstvu.

Iztok Premrov

Jordanija, 2016, akril, platno, 70 x 50 cm

Jordanija, 2016, akril, platno, 100 x 70 cm

Jordanija, 2017, akril, platno, 100 x 80 cm

Jordanija, 2016, akril, platno, 80 x 60 cm